

• Bastida Ikastola •

Ikasle ohiak etorkizuneko hazi

Ekainaren 17an, Bastidan ospatuko da aurtengo Araba Euskaraz jaia. Arabako Errioxako ikastolako arduradunek erabakia dute lema: *Barneratu, barreiatu*. 174 ikasle ari dira, denak D ereduan; Arabako Errioxakoak, Burgosekoak eta Errioxakoak.

JON ARIZKUN

Aurtengo inauterietan pirataz jantzi ziren Bastida Ikastolan.

Araba Euskaraz-eko abestian piratak ageri dira eta pertsonaia horixe baliatu zuten otsaileko festa ondo pasatzeko.

ALT XORRA HAIN DA HANDIA / Ontzian ez dela
sartzzen / horregatik gabiltza gu / barneratuz
barreiatzen / Zuk lagundu behar gaituzu / belburu
eder hau lortzen / ikastolan zein kalean / beti eus-
karaz mintzatzen. Horrela ari da Orlando
Arreitunandia aurtengo festaren kantaren
bertsoetarik batean, eta Bastida Ikastolako
zuzendari Ketxu Bedialaunetak adierazi digu
haren esanahia: “Euskararen gainean ari gara,

jakina. Lehenengo, guk, euskaldunok barne-
ratu behar dugu euskara. Festaren kantak
altxorra aipatzen du, euskara dugu altxor
hori, aberastasuna dugu, horren kontzientzia
izan behar dugu. Ostean, barreiatzea dagoki-
gu, han eta hemen zabaltzea”. Ez da Arabako
ikastolen jaia Bastidan egingo den lehenbizi-
ko aldia. 1989an egin zuten estreinakoz eta
harrezkero 2004an eta 2008an.

Barreiatze lanetan aspaldi

Lehenago ere euskara barreiatzeko lanean ari dira Bastida Ikastolan. 1979an sortu zen, bederatzi ikasle zirela, eta 174 ikasle ari dira gaur egun, Haur Hezkuntzatik DBHko 1. eta 2. mailako gela bana barne. B ereduari hasi zuen ibilia ikastolak, garai hartan eremu erdaldunean ohi zenez. “Baina orduko irakasleek euskara maila hobea nahi zuten ikasleentzat eta B eredu indartu bat jarri zuten abian lehenengo, eta ondoren, 1996-1997an euskarazko eredu. Haurrak euskaraz bizitzea lortu nahi bazen, beharrezkoa zen ikastolako jarduera aldatzea eta euskara hutsean aritzea”. Ume haien euskal eredu eta eremu bakarra ikastola zenez, egokiago zen ikastetxean D eredu abiatzea. Ereduak eredu, tupust egin ohi du ezagutzak eta erabilerak Bastidan, gainerako euskal herrietan bezala: “Ikasleek maila hobea dute orain. Erabilera formalaz ari gara beti, gelan lantzen diren ikasgaiak ondo bereganatzen dituzte, baina gelatik kanpoko euskarari dagokionean, erreferentziarik ez dute, eredurik ez. Erabilera ez-formala egin behar denean zailago da. Ni, esaterako, ondarrutarra naiz, eta egunero ikusten dut ezberdintasuna”.

Bastida bertakoak ez ezik, Errioxako Haro eta Casalarreina, eta Burgoseko Miranda Ebroko neska-mutilak ari dira ikastolan

Erabilera bizi

Artean ikastolan B eredu indarrean zegoela, bertako irakasle taldeak bat egin zuen erabilerari eragiteko asmoarekin, Euskaraz Bizi proiektuarekin, alegia. Bedialaunetaren aburuz, “Lehen Hezkuntzako 1. eta 2. maila artean ondo funtzionatzen du proiektuak. Ikasleak zenbat eta nagusiago, zailago da proiektuko Argitxo pertsonaia-ekin eta haren ipuinekin bat egitea, eta bestelako bideak asmatu behar izaten ditugu orduan, dela inauteri inguruan egiten dugun kanpaina, dela teknologia berriak erabiliz. Hortik emaitza hobekak lortzen ditugu”.

Beste adar batetik ere ari dira emaitzak jasotzen, baina ez ikastolan, herrian ezpada: “Ikasle ohiak dira laguntzailerik onenak. Lau ikasle ohi ditugu irakasle eta bertan dituzte seme-alabak ere. Nik uste hortik datorrela euskararen etorkizuna Bastidan, ikastolako ikasleen umeetatik. Etxean ere euskaraz egiten dute batzuek”. Transmisio naturala jokoan da Bastidan. Pentsaezina, duela zenbait urte herrian. “Nahikoa duzu tabernara joan euskaraz entzuteko. Hantxe izango dituzu ikasle ohiak, euskaraz hitz egiteko zailtasun handirik gabe. Jaiegun, astebu-

Torre de Oña, norberaren izaerari eustearen balioa. Jatorrizkoa

Torre de Oña Arabar Errioxako eremurik pribilegiatuenean sortutakoa da. Bere lursailik onenean, non bere mahastiek aparteko lurralde baten esentzia eskaintzen baitigute: bere-berea, berriztatzailea eta gaur eguneko. Besterik ez den bezalakoa.

TORRE DE OÑA

www.torredeña.com

Jarrai gaitzazu:

Ikasle ohiak ikastolan

Maria Amurrio Berroeta (Barakaldo, 1978) bastidarra da, eta ikastolako administrari lanean ari da. Gurutzetako ospitalean jaio arren, Arabako Errioxaldeko herrian da jaiotzatik. Bizkaiko Arratiakoa du ama, Bastidakoa aita. Ikastolaren sorreran parte hartu zuen amak eta han egin zituen lehen urratsak alabak. “Hemen ikasi nuen 8. maila arte. Ondoren, Lapuebla de Labarcako Assa Ikastolan egin nituen batxiler ikasketak eta UBI, eta Ekonomia ikasketak egin nituen gero Bilbon Sarriko, euskaraz. Hiru urte irakasle lanean jardun nuen Gasteizen, eta Bastida Ikastolan ari naiz, duela bost urtetik hona, administrazioan”.

Maria Amurriok etxetik ekarri zuen euskara, sentiberatasun faltarik ez du. Barrutik bizi du hizkuntzaren egoera. “Nire iritziz, ikastolan, gutxiago hitz egiten genuen euskaraz nire garaian. Gogoratzen naiz, esate baterako, Barriako barnetegira joan ginela behin, ikastolatik, euskara erabiltzeko programan. Ez genuen euskaraz hitz egin, ordea, eta andereñoak ez-nahikoa jarri zigun euskararen. Nire lehen suspentsioa izan zen. Orduan ez nuen ulertu andereñoaren jarrera. Orain bai”.

Ikastolako ikasle ohi, bertako langile, eta ama ere bada Amurrio. Alderdi asko ikastolaren ertzak ezagutu nahi dituenarentzat. Gurasoen giroaren berri ere zuzen-

zuzenetik daki. “Hizkuntza proiektuaren barruan hilero esku-orriak banatzen ditu ikastolak gurasoen artean, esaldi errazak erakusteko, urte sasoiaren araberrakoa”. Euskararen aldeko jarrera lantzeko baliagarri zaie hori, kontzientziari eragiteko, aise ez bada ere. “Guraso askok errazago zaielako bidaltzen dute beren umea gure ikastolara. Eman dezagun, Harokoak. Gurasoak, euskaldunak, bertan ari direnak lanean. Ikastolak eskaintzen dituen zerbitzuak ikusi –autobusa, jantokia, hizkuntza proiektu [hirueleduna], ikasleentzako zaintza programa...–, eta hona bidaltzen dute haurra”. Euskararekiko kontzientziarik ez, askotan, eta horretan lanak, nahiz ez den gure lagunaren kasua.

Maria Amurriok umeak ditu poz, haien ongizatea, oraina eta etorkizuna. “Ikastolaren alde egiten dudana lana umeari onuragarri zaiola ikusteak bete egiten nau. Araba Euskaraz jaia dela-eta, elastikoak saltzera edo dena delakora joan beharra dagoenean ere, badakizu umearen onura nahi duzula, hark material hobea, aukera handiagoa izan dezan saiatzen ari zarela, dela gela bat egokia izateko, dela beste ezertarako”. Txikitandik jaso duena, amaren aldetik jaso, ondorengoen esku jartzen ari da Maria Amurrio Berroeta ikastolaren administrari lanetik.

ru eta udan, berriz, euskaldun mordoa biltzen da herrira. 1.200 bizilagun izatetik 7.000 lagun biltzera igarotzen da Bastida”. Eta, bistan denez, euskaldunak dira horietarik asko.

2006-2007an, ikastola berria

Eraikin berria jaso zuen Bastidako Ikastolak duela sei urte. Hil ala biziko erabakia, Bedia-launeta zuzendariaren esanetan, ikasleak estu-estu eginda ari baitziren eraikin zaharrean, matrikulazio datuak eskuan zituzten, eta non edo nondik lehertu beharra zegoen. Orduan egin zuten diru inbertsio handiari aurre egiteko ere baliatuko dute, besteak beste, ekaineko festa nagusian bilduko duten dirua. Zorrak kitatzea dute helburuetarik bat,

ez bakarria ordea. “Baliabideak ere behar ditugu, proiektua aurrera eramateko. Bestalde, herrian eta inguruan ikastola mugimendua indartu nahiko genuke, proiektua zabaltzeko, sendotzeko”. Bastidan bertan ere bada premia, eta ikastolarekiko eta euskararekiko atxikimendua landu nahiko lukete hurrekoen artean... Izan ere, hiriburu, hiri eta herri handietako ikastetxeetan ez bezala, hainbat lekutako neska-mutilak biltzen dira herri txikieta-ko eskoletan. Bastidakoan, kasu.

Egun, Bastida bertakoak ez ezik, Errioxako Haro eta Casalarreina, eta Burgoseko Miranda Ebroko neska-mutilak ari dira ikastolan, denak euskaraz ari. “Euskaraz ari gara, euskaraz irakasten ditugu irakasgaiak, gaztelania eta inge-

Kontseju jatetxea

- Eguneko menuak
- Ospakizunak
- Asteburuko menu bereziak
- Plater konbinatuak

© 943 683 327 / 656 710 073

Hirigunea, 1 · Elduain (Gipuzkoa)

Azpea

NAVARRA
Denominación de Origen

ARDO EKOLOGIKOAK

Lumbier (Nafarroa)

www.bodegasazpea.com

Bastida Ikastolako haurrak

Arabakoak: %36,90
 Bastida: %34,52
 Beste herriak: %2,38

Errioxakoak: %57,73
 Haro: %32,73
 Briones: %16,66
 Casalarreina: %8,33

Burgosekoak:
 Miranda Ebro: %5,35

Ikasleen familiak

Euskal Herrikoak: %61,03, euskara dakitenak %14

Bastidan euskara

Euskaldunak %27,41, ia euskaldunak %20,18 eta erdaldunak %52,40.

Etxean euskara

Ikasleen %90ak etxean gaztelaniaz, %8ak euskaraz edo ele biz.

lesa izan ezik, jakina. Guk euskara eta gaztelania, biak maila berean izan daitezela nahiko genuke, ez bata besteari nagusitzea. Gela barruan egiten dugun lanaz gainera, gelatik kanpo ere saiatzen gara, pilota-eskola eta multi-kirolaren bitartez”. Eskolaz kanpoko ekintzetan, Gorputz Hezkuntzako irakaslea dute begirale eta arduradun. “Horrek asko laguntzen du, euskararekiko sentsibiltatea landu beharrik ez dago harekin, eta ikasleek ere badakite euskaraz ariko direla han”.

Datuen argitan, gurasoen %14 euskaldun dira, eta horretan ere bada zer landurik. Guraso askok ekarri ohi duen kezka, alegia. “Askotan entzun izan dugu: ‘Ezin diot gure umeari lagundu, euskaraz ez dakit-eta’. Baina guraso horrek berak ingelesez ere ez daki, eta hori ez du problema, ez zaio iruditzen eragozpena. Euskararen kasuan, oster, bai. Kezka hori guraso askoren burutik ezin kendu izaten dugu. Gainera, maila jakin batera iritsiz gero, ez euskaraz, ez gaztelaniaz, ez ingelesez, umeei gehiago dakite gurasoek baino eta, beraz, nahita ere ezin lagundu. Gure helburua da umea bera arduratzea ikasi behar dituen gaiez, gero gurasoei azaltzeko. Horretan ahalegintzen gara”.

IBAIONDO Upelategiak

Ardo zainketa zerbizura

Diputazioaren etorbidea, 55 | 01330 Bastida (Araba)

Upelategiak: ☎ 945331140 / Bulegoak: ☎ 944354678/28

comercial@bodegasibaiondo.com

www.bodegasibaiondo.com

JATORRENA HOTELA

Arabar Errioxaren bihotzean

Florida 10 Bastida 01330 (Araba) · ☎ 945 331 050 · jatorrena@gmail.com